

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/152/2012
Identifikačné číslo spisu:	5012200534
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5012200534.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa L. W., narodeného XX. N. XXXX, bytom P., U.. XX, proti odporkyni Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 4. októbra 2012, č.k. 25Sd/170/2012-21, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 4. októbra 2012, č.k. 25Sd/170/2012-21 m e n í tak, že dve rozhodnutia odporkyne z 13. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX X v spojení s rozhodnutiami odporkyne zo 4. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 4. októbra 2012, č.k. 25Sd/170/2012-21, podľa § 250j ods. 2 OSP potvrdil dve rozhodnutie odporkyne z 13. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX 0 v spojení so zmenovým dvoma rozhodnutiami zo 4. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX X.

Prvým rozhodnutím z 13. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX X v spojení s prvým rozhodnutím zo 4. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX X odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) navrhovateľovi priznala starobný dôchodok v sume 321,20 € mesačne s účinnosťou od 1. marca 2012.

Druhým rozhodnutím z 13. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX X v spojení s druhým rozhodnutím zo 4. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX X odporkyňa podľa § 263 ods. 10 a § 112 ods. 2 zákona o sociálnom poistení rozhodla, že navrhovateľovi bude vyplácať invalidný dôchodok v sume 509,50 € mesačne s

účinnosťou od 1. marca 2012 a súčasne od 1. marca 2012 odňala starobný dôchodok navrhovateľa z dôvodu, že suma starobného dôchodku je nižšia ako suma invalidného dôchodku, prekvalifikovaného na starobný dôchodok.

V odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, že starobný dôchodok bol navrhovateľovi vymeraný z I. pracovnej kategórie a bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku (128,69 €) za roky 1989, 1988, 1993, 1992 a 1990. Dôchodok ku dňu vzniku nároku je 92 % priemerného mesačného zárobku, teda 118,40 € mesačne. Táto suma sa v súlade s príslušnými právnymi predpismi zvýšila na sumu 321,20 € mesačne. Hrubé zárobky a doby zamestnania boli zhodnotené podľa údajov v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia, ktoré sa nachádzajú v centrálnej evidencii dôchodkového zabezpečenia. Krajský súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia odporkyne zodpovedajú platným právnym predpisom, a preto ich ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, lebo nebol v konaní úspešný.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že rozsudok súdu neobsahuje riadne odôvodnenie, pretože sa nezaoberal s jeho námietkami uvedenými v opravnom prostriedku. Domáhal sa preskúmania rozhodnutí odporkyne z dôvodu, že z nich nie je zrejmé, či odporkyňa započítala do starobného dôchodku aj sumu úrazovej renty z Českej republiky, ktorú mu vyplácal štátny podnik Palivový kombinát, Ústí nad Labem, kde pracoval ako baník. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že suma starobného dôchodku bola vypočítaná podľa platných právnych predpisov a hrubé zárobky a doby zamestnania boli zhodnotené podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, ktoré sa nachádzajú v centrálnej evidencii Sociálnej poisťovne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku a v odvolaní spochybnil skutočnosť, že vyšším dôchodkom je invalidný dôchodok, pretože z odôvodnenia rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku nevyplyva, či do hrubých zárobkov bol započítaný príjem z úrazovej renty.

Odvolací súd poznamenáva, že týmto konaním nepreskúmaval zákonnosť rozhodnutia o priznaní ani o výške invalidného dôchodku, lebo nebolo predmetom konania v tejto veci.

Z dávkových spisov vyplýva, že navrhovateľovi bol od 24. februára 1974 priznaný čiastočný invalidný dôchodok a od 15. septembra 1990 mu patril invalidný úrazový dôchodok 509,50 € mesačne, do 1. marca 2012. Invalidný dôchodok bol navrhovateľovi vymeraný v 1.AA pracovnej kategórii (zvlášť zvýhodnenej) za obdobie 16 rokov. Invalidný dôchodok sa navrhovateľovi naďalej vypláca podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Vzhľadom na zamestnanie navrhovateľa v pracovnej kategórii 1.AA, navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení vznikol dovŕšením aspoň 55 rokov veku, t.j. od 18. februára 2002. Navrhovateľ o starobný dôchodok od 18. februára 2002 nepožiadaval. Až žiadosťou, ktorá došla odporkyni 3. mája 2012 sa domáhal jeho priznania od 1. marca 2012, t.j. od dovŕšenia 65 rokov veku.

O žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok, na ktorý vznikol nárok pred 1. januárom 2004, bolo potrebné v zmysle § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení rozhodnúť podľa právneho predpisu účinného do 31. decembra 2003, t.j. podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku musí obsahovať nielen výpočet starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení v znení platnom ku dňu vzniku nároku na túto dávku, t.j. k 18. februáru 2002 ale aj všetky zvýšenia a úpravy, ktoré k tomuto starobnému dôchodku patrili podľa zmien a doplnkov uvedených v zákone o sociálnom zabezpečení ako aj v zákone o sociálnom poistení až ku dňu jeho priznania a vyplácania, t.j. k 1. marcu 2012.

Rozhodnutím z 13. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX X v spojení s rozhodnutím zo 7. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX X a rozhodnutím zo 6. mája 2011 číslo XXX XXX XXXX X odporkyňa vymerala starobný dôchodok navrhovateľa z 1.AA pracovnej kategórie z priemerných mesačných zárobkov z najvýhodnejších hrubých zárobkov dosiahnutých v rokoch 1989, 1988, 1993, 1992, 1990. Odporkyňa nevykonala výpočet výšky starobného dôchodku podľa všetkých úprav a zvýšení k 1. marcu 2012, lebo upravila výšku dôchodku o zákonné zvýšenie len za roky 2002 a 2003 podľa zákona č. 306/2002 Z. z. o zvyšovaní dôchodkov č. 222/2003 Z. z. a podľa § 82 zákona o sociálnom poistení o 3,3% (nie je v odôvodnení zjavné za ktoré ročné obdobie). To znamená, že odporkyňa nevykonala aj ďalšie zákonné zvýšenia za obdobia do roku 2011 (vrátane) a to bez uvedenia dôvodov.

Až po správnom vyčíslení výšky starobného dôchodku bude môcť odporkyňa zistiť, suma ktorého dôchodku (invalidného alebo starobného) je vyššia a rozhodnúť o tom, ktorý z dôchodkov bude navrhovateľovi vyplácať v súlade s § 263 ods. 10 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého sa vypláca iba jeden dôchodok, a to dôchodok, ktorého suma je vyššia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pokladal za správnu námietku navrhovateľa, že rozhodnutie odporkyne o výpočte aj výške starobného dôchodku, ako aj odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nie sú riadne odôvodnené, a teda nie sú preskúmateľné.

Vzhľadom na skutočnosť, že v preskúvanom rozhodnutí odporkyne možno pochybovať o správnosti výpočtu starobného dôchodku, je predčasný právny záver súdu prvého stupňa vyslovený rozsudku o nezákonnosti preskúmaných rozhodnutí odporkyne.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil postup a rozhodnutie odporkyne pri výpočte výšky starobného dôchodku, preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne z 13. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX X v spojení so zmenovým dvomi rozhodnutiami zo 4. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX X zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. d) OSP a navyše v doterajšom konaní vykonané dokazovanie nepovažuje odvolací súd za dostačujúce pre vlastné rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne vykonať opätovný výpočet sumy starobného dôchodku od vzniku nároku na tento dôchodok do dňa, od ktorého navrhovateľ požiadal o jeho vyplácanie a následne rozhodne o vyplácaní toho z dôchodkov navrhovateľa, ktorý je vyšší.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V prejednávanej veci bol navrhovateľ úspešný, a preto mu patrí náhrada trov celého konania. Navrhovateľ náhradu trov konania nežiadal, z obsahu spisu nevyplýva, že by navrhovateľovi trovy vznikli, preto mu odvolací súd náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.